

OBSAH

1. ÚVOD DO GEOGRAFIE	9
Geografie	9
Objekt geografie	9
Složení krajinné sféry	10
2. SOUSTAVA GEOGRAFICKÝCH VĚD	12
Skupina přírodních geografických věd – fyzická geografie	12
Skupina společenskohospodářských geografických věd – socioekonomická geografie	12
Skupina kartografických vědních oborů	13
Skupina geografických věd zabývající se obecnými zákonitostmi krajinné sféry	13
Skupina geografických věd o regionálních komplexech	13
3. ZEMĚ JAKO VESMÍRNÉ TĚLESO	14
Vesmír a naše Galaxie	14
Sluneční soustava	16
Tvar a velikost Země	18
Pohyby Země a jejich důsledky	19
Dálkový průzkum Země	22
4. ZNÁZORŇOVÁNÍ ZEMĚ NA MAPÁCH	24
Zeměpisné souřadnice	24
Mapa a glóbus	25

Kartografická zobrazení geografických map	27
Vznik map	32
Měřítko map	32
Obsah mapy	33
Druhy map	34
5. PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ	36
Fyzickogeografická sféra	36
Litosféra (horninový obal Země)	36
Stavba a složení Země	36
Litosféra a litosférické desky	38
Georeliéf	40
Endogenní pochody a tvary georeliéfu jimi vytvořené	41
Exogenní pochody a tvary georeliéfu jimi vytvořené	42
Pedosféra	44
Základní údaje o půdě	44
Vznik půd a půdní typy	46
Prostorové rozmístění pedosféry	46
Vlivy lidské společnosti na pedosféru	47
Kryosféra	48
Kryogenní pochody a kryogenní tvary	48
Hydrosféra	50
Oběh vody na Zemi	50
Voda na pevnině	51
Voda v oceánech a mořích	56
Vlastnosti mořské vody	58

Pohyby mořské vody	59
Atmosféra	60
Základní údaje o zemské atmosféře	60
Počasí a podnebí	62
Podnebné pásy	63
Všeobecná cirkulace atmosféry	64
Vzduchové hmoty	66
Biosféra	67
Bioklimatické pásy (geobiomy)	68
Bioklimatické výškové stupně	72
Biosféra a člověk	72
6. LIDÉ NA ZEMI	75
Socioekonomická sféra	75
Obyvatelstvo	75
Územní rozmístění obyvatelstva	76
Růst počtu obyvatelstva	78
Nerovnoměrnost růstu počtu obyvatel světa	78
Věkové složení obyvatelstva	79
Rasové složení obyvatelstva	80
Národnostní složení obyvatelstva	81
Náboženství obyvatelstva	83
Územní pohyb obyvatelstva	84
Sídla	96
Rozdělení sídel	86
Proces urbanizace, sídelní aglomerace, konurbace a megalopole	89
Sídelní systémy	94

Světové hospodářství	94
Zemědělství	98
Rybolov	102
Lesnictví	103
Průmysl	104
Rozmístění průmyslové výroby	105
Těžba surovin a energetika	107
Zpracovatelský průmysl	109
Doprava	111
Služby obyvatelstvu	114
Cestovní ruch	117
Základní politické geografie	118
Stát, státní hranice, státní území	118
Vývoj politické mapy světa v 20. století	120
Rozdělení zemí z hlediska politickogeografického ...	121
Rozdělení zemí podle stupně ekonomické vyspělosti	127
Mezinárodní politické a hospodářské organizace a integrace	130
7. KRAJINA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	135
Geografie, ekologie a environmentalistika	135
Přírodní a kulturní krajina	136
Vlivy antropogenních činností na krajinu a na životní prostředí	137
Přírodní a civilizační rizika	139
Trvale udržitelný rozvoj lidské společnosti	142

8. EVROPSKÉ REGIONY	144
Světadíl Evropa	144
Geografická poloha evropských regionů	145
Jižní Evropa	147
Západní Evropa	154
Severní Evropa	165
Střední Evropa	172
Jihovýchodní Evropa	183
Východní Evropa	190
Postavení Evropy v současném světě	200
Západoevropská integrace	202
9. MIMOEVROPSKÉ REGIONY SVĚTA	205
Asie	205
Geografická poloha asijských regionů	206
Asijské regiony	208
Jihozápadní Asie	208
Západní Asie	210
Jižní Asie	213
Jihovýchodní Asie	215
Centrální a východní Asie	218
Severní Asie	225
Afrika	225
Geografická poloha afrických regionů	226
Africké regiony	226
Severní Afrika	226
Západní Afrika	230

Centrální Afrika	232
Východní Afrika	235
Jižní Afrika	237
Amerika	240
Geografická poloha amerických regionů	242
Americké regiony	243
Angloamerický makroregion	243
Latinskoamerický makroregion	253
Austrálie a Oceánie	258
Antarktida	265
10. ČESKÁ REPUBLIKA	268
Regiony České republiky	276
Přehled krajů České republiky	280
Rejstřík věcný	286
Rejstřík mezinárodních organizací	294